

## Almindelige bemærkninger

### 1. Indledning

Inatsisartutloven om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren (Inatsisartutlov nr. 11 af 2. december 2009) har siden ikrafttrædelsen den 1. januar 2010 dannet grundlaget for de offentlige udbyderes indhentning af tilbud på bygge- og anlægsarbejder.

Loven har gennemgået flere justeringer, senest ved lov nr. 15 af 26. november 2020, der introducerede reglerne om forhåndsmeddelelser, mens bestemmelserne om blandt andet underhåndsbud og kommunale selskabers inkludering i loven blev præciseret.

Erfaringerne med loven er overordnet gode, men udviklingen i bygge- og anlægssektoren, og en politisk målsætning om at styrke lokale virksomheders muligheder for at udvikle sig, har gjort det aktuelt at gennemføre en tilpasning af loven.

Forslaget udspringer af beslutning af 15. september 2025 fra Naalakkersuisut om at iværksætte en samlet gennemgang af reglerne. Gennemgangen viste, at der i praksis hersker usikkerhed om lovens anvendelsesområde, at flere offentlige bygherrer oplever loven som administrativt tung og i mindre grad tilpasset virkeligheden i byggebranchen. Det anses videre som uhensigtsmæssigt, at leverancer i bygge- og anlægssektoren ikke er omfattet af samme lovgivning.

Med forslaget ajourføres lovgivningen, så den bedre afspejler virkeligheden i sektoren og understøtter den politiske ambition om lokal forankring, samfundsansvar og et ønske om at bidrage til smidigere processer i den offentlige bygge- og anlægsadministration.

Forslaget indebærer blandt andet:

- at teknisk bistand (rådgiverydelser) og levering af materialer mv. til brug for bygge- og anlægsarbejder omfattes af loven,
- at lokale forhold og lokal forankring kan indgå som tildelingskriterier,
- at der indføres regler om interessekonflikter,
- at der indføres regler om udelukkelse af bydende når alvorlige lovovertrædelser eller væsentlig misligholdelse foreligger,
- at der sker forenkling af definitioner og terminologi, samt
- at hjemlen til at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om lærlinge og praktikanter mv. udvides.

### 2. Hovedpunkter i forslaget

#### 2.1. Gældende ret og forslagets indhold

Gældende ret fastsætter et ligebehandlingsprincip, som udbyderen altid skal iagttage ved tilrettelæggelsen og gennemførelsen af udbuddet og indhentning af tilbud. Dette indebærer, at der er forbud mod forskelsbehandling af tilbudsgiverne.

Det skønnes imidlertid, at der er behov for at løse lidt op for ligebehandlingsgrundsætningen i situationer, hvor det er sagligt og hensigtsmæssigt for et lokalsamfund eller samfundet som sådan.

Forslaget ændrer ikke væsentligt på dette grundlæggende princip, men åbner dog mulighed for at tage hensyn til samfundsansvar, herunder lokal forandring og lokale forhold under iagttagelse af princippet om saglighed.

#### Lovens anvendelsesområde (§ 1)

Efter gældende ret omfatter loven alene bygge- og anlægsopgaver og totalentreprise.

Det skønnes, at det administrativt, tidsmæssigt og af hensyn til ressourceforbruget hos både udbyder og tilbudsgivere vil være en fordel, at de aktører, der opererer i bygge- og anlægssektoren, samles i en lov.

Loven udvides, efter forslaget, til at omfatte teknisk bistand (rådgivnings- og projekteringsydelser) samt levering af materialer mv. til brug for bygge- og anlægsarbejder. Dermed skabes ét samlet regelsæt for alle væsentlige dele af byggeriets udbud, og den ovenfor beskrevne forenkling for aktørerne i bygge- og anlægssektoren vil blive realiseret.

#### Definitioner (§§ 2-5 a)

Gældende lov definerer de relevante begreber ud fra lovens anvendelsesområde, som alene er bygge- og anlægsarbejder.

Med den foreslåede udvidelse af lovens anvendelsesområde opstår der som konsekvens behov for en opdatering af definitionerne.

Begreberne bygge- og anlægsarbejder, opgaver, licitation m.v. er tillige opdateret for at øge klarheden.

Der har hidtil hersket usikkerhed om definitionen på bygge- og anlægsopgaver.

#### Interessekonflikter (§ 6 a)

Gældende lov indeholder ikke bestemmelser om interessekonflikter.

I et mindre samfund som herhjemme er det vigtigt at være særligt opmærksom på risikoen for inhabilitet og konsekvenserne forbundet hermed. Det er baggrunden for forslaget, der har til formål af håndtere interessekonflikter, herunder inhabilitet.

Med forslaget forpligtes udbyderen til at identificere, forebygge og søge at afhjælpe interessekonflikter, herunder når rådgivere deltager i udbudsforberedelse eller evaluering.

Lokale forhold og samfundsansvar (§ 7, stk. 3 og § 20, nr. 5)

Jævnfør bemærkningerne ovenfor om ligebehandlingsprincippet er der i særlige situationer et behov for at slække på ligebehandlingsprincippets ufravigelighed.

Med forslaget får udbyderne mulighed for – ved tilrettelæggelse af udbud og tildeling – at lægge vægt på lokale forhold og lokal forankring. Bestemmelsen åbner for at inddrage samfundsmæssige hensyn, såsom beskæftigelsen i lokale virksomheder samt krav om lærlingepladser.

Det understreges, at der alene er tale om muligheder, ikke en pligt. Hensigten er at skabe fleksibilitet til at støtte lokale arbejdspladser og virksomheder uden unødigt at tilsidesætte konkurrencen og ligebehandlingsprincippet.

I henhold til koalitionsaftalen mellem partierne bag Naalakkersuisut er det et erklæret politisk mål, at så mange lokale som muligt bliver inddraget i bygge- og anlægsopgaver, og at de små håndværksvirksomheder langs hele kysten i højere grad får ordre i opgavebogen.

Udelukkelse af bydende (§§ 13 a og b)

Gældende lov indeholder ikke særskilte bestemmelser om udelukkelse af bydende, men alene en bestemmelse i § 15, stk. 3, hvorefter udbyderen kan forkaste et tilbud, hvis det skønnes overvejende sandsynligt, at den bydende ikke vil kunne gennemføre opgaven på tilfredsstillende vis.

Med forslaget indføres der videre bestemmelser, der pålægger udbyderen at udelukke tilbudsgivere dømt for alvorlige lovovertrædelser (bestikkelse, svig, karteldannelse, m.v.) samt mulighed for udelukkelse i tilfælde af konkurs, alvorlig misligholdelse eller betydelig gæld til det offentlige.

Bestemmelserne er inspireret af udbudsloven, men det er fundet nødvendigt at udvide mulighederne for at udelukke virksomheder, der tidligere har haft udfordringer med at opfylde kontrakter med offentlige udbydere.

### Tildelingskriterier (§ 15)

I gældende lov er der ikke givet mulighed for lægge vægt på samfundsansvar.

Det er erfaringen og vurderingen, at der er behov for, at udbydere får denne mulighed. Hensynet til lokale samfund og samfundet som sådan, bør derfor kunne tillægges vægt, når dette er sagligt og tjener væsentlige samfundsmæssige interesser.

Med forslaget udvides kriteriet ”det økonomisk mest fordelagtige bud”, så der udtrykkeligt kan lægges vægt på samfundsansvar, lokale forhold, bæredygtighed og beskæftigelsesmæssige hensyn.

Dette er en ny ordning, der har til hensigt at imødekomme de politiske ønsker på området, jævnfør bemærkningerne ovenfor.

### Beløbsgrænser og fleksibilitet (§ 20)

Efter glædende ret er den øvre økonomiske grænse for underhåndsbud 1,5 mio. kr.

Det er vurderingen, at dette beløb er for lavt. Konsekvensen er, at for mange mindre opgaver skal udbydes i offentlig licitation, hvilket medfører, at der anvendes unødigt store ressourcer på administration forbundet hermed.

På den baggrund foreslås det, at den øvre grænse for anvendelse af underhåndsbud øges fra 1,5 mio. kr. til 3,0 mio. kr. for bygge- og anlægsarbejder og leverancer mv. Den øvre grænse for indhentning af underhåndsbud på rådgiverydelser foreslås sat til 10,0 mio. kr.

Der indføres en ny bestemmelse, der giver mulighed for underhåndsbud til lokale virksomheder, når sociale eller geografiske hensyn taler herfor. Der henvises til bemærkningerne ovenfor om lokale forhold og samfundsansvar.

### Lærlinge og sociale klausuler (§ 35)

Efter gældende ret omfatter bemyndigelsen til at stille krav til lærlinge alene lærlinge, og der er ingen hjemmel til sanktioner ved overtrædelse af de af Naalakkersuisut fastsatte regler.

Det er nødvendigt, at konsekvensændre bestemmelsen, henset til at loven efter forslaget tillige vil omfatte teknisk bistand, ligesom der anses at være behov for en bemyndigelse til at sanktionere overtrædelser.

Naalakkersuisut får med forslaget en udvidet hjemmel til at fastsætte regler om krav til lærlinge, praktikpladser og lignende ved både udførelsen og ved teknisk bistand. Der kan fastsættes dagbod eller en engangsbod ved manglende opfyldelse af kravene.

Ikrafttræden og samspil med udbudsloven

Loven foreslås at træde i kraft den 1. juli 2026.

## *2.2 Konsekvensændringer i anden lovgivning*

Forslaget har til konsekvens, at der foretages enkelte ændringer Inatsisartutlov om udbud i forbindelse med indkøb af varer og tjenesteydelser.

### **3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige**

Forslaget forventes ikke at have umiddelbare økonomiske konsekvenser for Landskassen eller de kommunale myndigheder.

Der forventes imidlertid administrative lettelser som følge af et samlet og mere entydigt regelsæt, der omfatter både udførelse, rådgivning og leverancer.

### **4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet**

Forslaget vurderes ikke umiddelbart at have økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

Udvidelsen af lovens anvendelsesområde til rådgivning og leverancer forventes at skabe bedre gennemsigtighed samt en smidigere og mere forenklet administration. Samtidig vil muligheden for at inddrage lokale forhold og sociale klausuler kunne styrke beskæftigelsen i lokale virksomheder.

### **5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed**

Forslaget har ingen direkte miljø- eller sundhedsmæssige konsekvenser.

Ved at give mulighed for at inddrage bæredygtighed og samfundsansvar i tildelingskriterierne kan der dog opnås indirekte positive effekter for miljø og ressourceanvendelse.

### **6. Menneskerettigheder og konsekvenser for borgerne**

Forslaget har ingen umiddelbare økonomiske eller administrative konsekvenser for borgerne. Forslaget har videre ikke umiddelbare konsekvenser for menneskerettighederne.

På længere sigt kan det forventes, at den lokale beskæftigelse og uddannelsesmulighederne styrkes, hvilket bidrager til den samfundsmæssige sammenhængskraft.

## **7. Konsekvenser for udenrigsrelationer og regionalpolitik, samt øvrige væsentlige konsekvenser**

Forslaget skønnes ikke at have væsentlige retlige eller samfundsmæssige konsekvenser ud over de ovennævnte.

Forslaget skønnes videre ikke at have konsekvenser for udenrigsrelationer eller regionalpolitik.

## **8. Høring af myndigheder og organisationer m.v.**

Forslaget har i perioden 23. jan. – 23. feb. 2026 været i offentlig høring på høringsportalen på [www.naalakkersuisut.gl], og er desuden blevet sendt direkte til følgende høringsparter:

Departementet for Finanser og Skatter, Departementet for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling, Departementet for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender, Departementet for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke, Kommune Kujalleq, Kommuneqarfik Sermersooq, Qeqqata Kommunia, Kommune Qeqertalik, Avannaata Kommunia, Grønlands Erhverv (GE), Nunaqavissut Suliffiutillit Kattuffiat (NUSUKA), Sulinermik Inuussutissarsiuqartut Kattuffiat (SIK), Forbruger- og Konkurrencestyrelsen, CSR Greenland, Transparency International Greenland, Grønlandske Advokater, INI A/S, Illuut A/S, Iserit A/S, Nukissiorfiit, KNI A/S, Greenland Airports A/S, Royal Greenland A/S, Sikuki Nuuk Harbour A/S, Tusass A/S.

Den offentlige høring har givet anledning til mindre rettelser af sproglig og teknisk karakter i lovforslaget. Der henvises til Bilag 2, hvori de indkomne hørings svar er behandlet.

## Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

### *Til § 1*

Til nr. 1

Bestemmelsen i § 1, stk. 1, om lovens anvendelsesområde foreslås udvidet, så loven ikke kun omfatter indhentning af tilbud på udførelse eller udførelse med projektering af bygge- og anlægsarbejder, men tillige:

1. teknisk bistand (rådgiverydelser) til bygge- og anlægsarbejder, og
2. levering af materialer mv. til brug for bygge- og anlægsarbejder.

Ændringen har til formål at samle reglerne for indhentning af tilbud på alle former for opgaver og leverancer inden for bygge- og anlægssektoren. Ved at samle reguleringen i tilbudsloven opnås en enklere og mere overskuelig administration for offentlige bygherrer, og et mere sammenhængende regelsæt for de virksomheder, der opererer i bygge- og anlægsbranchen. Der er altså ikke tale om en udvidelse af opgaver, der skal sendes i udbud, idet leverancer og ydelse af teknisk bistand, var omfattet af tilbudsloven før den foreslåede ændring af tilbudsloven.

Til nr. 2

Definitionen af *bygge- og anlægsarbejder* i § 2 udvides og præciseres.

Der indføres en mere udtømmende beskrivelse af de aktiviteter, der omfattes, herunder opførelse eller ændring af anlæg og bygværker, nedrivning og demontering samt reparationer og vedligeholdelse. Formålet er at tydeliggøre, at f.eks. vedligeholdelsesopgaver er omfattet, hvis opgaven har et vist volumen. Se tillige nedenfor om 500.000 kr. tærskelværdien.

Det understreges, at den foreslåede ændring af definitionen på et ”bygge- og anlægsarbejde” ikke er en udvidelse af typer af arbejder eller opgaver, der skal betragtes som omfattet af begrebet. Der er alene tale om en præcisering af begrebet, som gerne skulle tydeliggøre, hvilken form for arbejder og opgaver, der omfattes af tilbudsloven.

Grænsen for de arbejder, der omfattes eller ikke omfattes af loven, findes i det væsentlige i definitionen af regningsarbejder, jf. § 8. Det følger heraf, at opgaver med en værdi på op til 500.000 kr. ikke er omfattet af pligten til at anvende offentligt udbud. Opgaver til en værdi af under 500.000 kr., kan altid udføres som regningsarbejder.

Hvis værdien af et arbejde overstiger kr. 500.000, vil arbejderne som hovedregel efterlade et synligt aftryk, der ligger indenfor definitionen på bygge- og anlægsarbejder. Der er ikke her

tale almindelig daglig drift, der som hovedregel ikke efterlader sig et egentligt fysisk resultat. Det kan f.eks. være vinduespudsning eller til klipning af planter.

Definitionen på bygge- og anlægsarbejder omfatter arbejder på et areal, det kan f.eks. være en byggeplads, en fodboldbane eller en golfbane, og arbejder på havet, hvilket f.eks. kan være faste anlæg i et havnebassin.

Til nr. 3

Med en ny § 2 a indføres en definition af *interessekonflikter*.

Bestemmelsen skal modvirke, at udbydere og deres rådgivere befinder sig i situationer, hvor økonomiske eller personlige interesser kan påvirke upartiskheden i udbudsprocessen.

Et eksempel kan være, at rådgiveren har interesse som tilbudsgiver eller på anden vis kan påvirke resultatet af udbuddet.

To grupper af personer kan blive ramt af inhabilitet: det gælder personer der er direkte involveret i udbudsproceduren, og personer der kan påvirke resultatet af proceduren uden direkte at deltage i denne. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis personen har ledelsesbeføjelser overfor en person, der er involveret i processen.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med kapitel 2 i landstingsloven om sagsbehandling i den offentlige forvaltning, der omhandler inhabilitet. Det bemærkes i den sammenhæng, at iagttagelse af reglerne om interessekonflikter ikke begrænser anvendelsen af de almindelige habilitetsregler, jævnfør Landstingslov om sagsbehandling i den offentlige forvaltning.

Til nr. 4

I § 3, stk. 1, præciseres begrebet *licitation*, så definitionen omfatter både traditionelle udbud af bygge- og anlægsarbejder, udbud vedrørende teknisk bistand samt leverancer mv. til bygge- og anlægsopgaver.

Til nr. 5

Derudover fastsættes i § 3, stk. 2, at opfordringen ved offentlig licitation fremover skal ske ved offentliggørelse på det offentlige udbudsportal, hvilket erstatter henvisningen til annoncering i pressen. Dette sikrer en mere tidssvarende og ensartet offentliggørelse.

Der er imidlertid ikke noget til hinder for, at en udbyder supplerer den obligatoriske annoncering på den fælles offentlige udbudsportal med ved annoncering i andre medier, såvel trykte som digitale, hvis udbyderen finder det hensigtsmæssigt.

Til nr. 6

§ 5 konsekvensrettes, så rammeaftaler favner alle opgaver, der er omfattet af loven. Ændringen foretages, idet tilbudsloven ved udvidelsen af anvendelsesområdet omfatter indhentning af tilbud på *opgave* som defineret i § 5 a (se nr. 7). Selve begrebet *rammeaftale* og hvilke forhold, der kan gøres til genstand for rammeaftaler, videreføres uændret. For en nærmere beskrivelse af rammeaftaler henvises til bemærkningerne udfærdiget som led i forarbejderne til Inatsisartutloven om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren.

Til nr. 7

Der indsættes en ny bestemmelse (§ 5 a), som definerer begrebet *opgave* som en fælles betegnelse for bygge- og anlægsopgaver, teknisk bistand og levering af materialer.

Denne ændrede definition er nødvendig, fordi loven i henhold til den foreslåede udvidelse af lovens anvendelsesområde (jf. nr. 1) finder anvendelse på alle tre typer af ydelser.

Til nr. 8

Der indsættes en ny bestemmelse (§ 6 a) om håndtering af interessekonflikter.

Udbyderen forpligtes til at træffe passende foranstaltninger til at identificere, forebygge og afhjælpe interessekonflikter i forbindelse med udbud. Bestemmelsen understøtter kravet om gennemsigtighed og skal modvirke risikoen for, at personer eller rådgivere med personlige eller økonomiske interesser påvirker beslutningsprocessen eller udelukkes fra udbuddet.

Udbyder skal tilstræbe, at alle bydende stilles lige og har de samme oplysninger til rådighed. Hvis en rådgivervirksomhed har særlig viden om opgaven grundet deltagelse i forberedelsen af udbuddet, skal udbyder sikre, at de samme oplysninger tilgår de øvrige potentielle bydende, og at budfristen fastsættes under hensyn til den konkrete situation. Kun hvis det ikke er muligt i tilstrækkeligt omfang at ligestille den pågældende rådgivervirksomhed med øvrige potentielle bydende, skal rådgivervirksomheden udelukkes fra udbuddet.

Til nr. 9

Bestemmelsen i § 7, stk. 1, ændres som følge af, at loven efter ændringen omfatter indhentning af tilbud på *opgave* som defineret i § 5 a (se nr. 7).

Dette betyder, at reglerne i tilbudsloven finder anvendelse, uanset om der er tale om entreprisarbejder, teknisk bistand eller leverance af materialer.

Til nr. 10

Med den foreslåede ændring af bestemmelsen i § 7, stk. 3, tydeliggøres det, at udvælgelsen af tilbudsgivere skal ske på objektive, saglige og ikke-diskriminerende kriterier, men at udbyderen samtidig får mulighed for at lægge vægt på lokale forhold og lokal forankring ved planlægningen af udbuddet.

Forslaget til ændringen, hvorved udbyderen gives mulighed for at inddrage lokale forhold og lokal forankring ved udvælgelsen af tilbudsgivere, skal forstås som en mulighed, ikke en pligt. Formålet er at skabe fleksibilitet til at inddrage samfundsmæssige hensyn, hvor det er relevant, f.eks. ved udbud i bygder eller byer med begrænset erhvervskapacitet og i andre tilfælde, hvor det tjener overordnede saglige hensyn og uden unødigt at tilsidesætte konkurrencen og ligebehandlingsprincippet.

Ved saglige hensyn forstås hensyn til væsentlige lokale eller nationale interesser af samfundsmæssig karakter. Et eksempel kan være væsentlig mangel på beskæftigelse og/eller opgaver til tømrerfirmaer eller lign. i mindre bosteder i et sådant omfang, at det har en mærkbar påvirkning på lokalsamfundet. Et andet eksempel kan være, at en opgave ønskes udført af hjemmehørende virksomheder for at sikre knowhow og udvikling hos de lokale.

Formålet er at sikre mulighed for, at så mange lokale som muligt bliver inddraget, og at mindre virksomheder på kysten sikres opgaver, men også at tage lokal forankring i øvrigt i betragtning.

Til nr. 11

Forslaget indebærer, at Naalakkersuisut årligt skal offentliggøre, hvilke fællesbetingelser der er godkendt og derudover løbende offentliggøre eventuelle nye eller opdaterede udgaver.

Bestemmelsen fastslår, at kontrakten med vindende byder skal udfærdiges efter de af Naalakkersuisut godkendte fællesbetingelser. Udbyder skal anvende de fællesbetingelser der senest er godkendt af Naalakkersuisut på tidspunktet for udbuddets offentliggørelse. Kommer der ændringer i fællesbetingelserne efter udbuddets offentliggørelse, vil det igangværende udbud, og den kontrakt der indgås, fortsat være baseret på de fælles betingelser, der er henvist til i udbudsmaterialet.

Udbyder kan kun i begrænset omfang ændre i udbudsbetingelserne efter udbuddet er offentliggjort. Ved større ændringer vil der skulle ske fornyet udbud.

Til nr. 12

Der må alene ske fravigelse af fællesbetingelserne, når dette tjener et sagligt formål, og ændringer skal tydeligt fremgå af udbudsmaterialet. Dette indebærer, at udbyder godt kan vælge at anvende udenlandske, anerkendte standarder, hvis anvendelsen er sagligt begrundet.

Til nr. 13

Bestemmelsen i § 8, stk. 1, er konsekvensrettet i som følge af de foreslåede ændringer i loven (se nr. 7).

Til nr. 14

Bestemmelsen i § 12 tilpasses, så kravet om annoncering af prækvalifikation henviser til det offentlige udbudsportal.

Til nr. 15

Bestemmelsen i § 13 er konsekvensrettet som følge af de foreslåede ændringer i loven (se nr. 7).

Til nr. 16

Med §§ 13 a og 13 b foreslås, at der indsættes regler om udelukkelse af bydende.

- § 13 a pålægger udbyderen at udelukke virksomheder, der inden for de seneste fem år blandt andet er dømt for alvorlige lovovertrædelser (bestikkelse, svig, kartelvirksomhed, hvidvaskning, terrorfinansiering mv.).
- § 13 b giver udbyderen adgang til at udelukke virksomheder, der f.eks. er i konkurs, groft har misligholdt tidligere kontrakter, har afgivet urigtige oplysninger eller har væsentlig gæld til det offentlige.

Det er ikke muligt for udbyder at fravælge udelukkelsesgrunde efter § 13 a, og en tilbudsgiver, der er omfattet af en udelukkelsesgrund efter § 13 a, kan ikke deltage i udbuddet.

Udbyder kan frit vælge, om udelukkelsesgrunde omfattet af § 13 b helt eller delvist skal anvendes i udbuddet. Er en tilbudsgiver omfattet af en udelukkelsesgrund, kan denne ikke deltage i udbuddet.

Eksempler på alvorlige forsømmelser begået af en tilbudsgiver under udøvelsen af sit erhverv, herunder væsentligt misligholdt kontakt, kan være når der mellem udbyderen og tilbudsgiveren er opstået konflikter som følge af

- mangelfuld reaktion eller undladelse af at reagere på udbyders krav om erstatning eller udbedring,
- verserende voldgiftssag,
- dom ved voldgiftssag.

Hvis en tilbudsgiver, f.eks. i en tro- og loveerklæring, har oplyst ikke at være omfattet af udelukkelsesgrunde, påhviler der ikke udbyderen nogen pligt til at undersøge dette nærmere. Er der derimod tvivl om rigtigheden, skal udbyderen undersøge forholdet nærmere.

En udbyder er berettiget til at undersøge alle bydende, hvis udbyderen finder det hensigtsmæssigt.

Forhold omfattet af udelukkelsesgrunde er relevant ved udløbet af tilbudsfristen, eller ved udløb af ansøgningsfristen ved udbud med prækvalifikation.

Bestemmelserne skal bidrage til en høj etisk standard i offentlige udbud, og til at der skabes lige konkurrencevilkår.

Til nr. 17

Kriteriet ”det økonomisk mest fordelagtige bud” udvides, så der udtrykkeligt kan lægges vægt på:

- lokale forhold og lokal forankring,
- samfundsansvar,
- oprettelse af elev- og praktikpladser,
- beskæftigelse af udsatte grupper samt
- påvirkning af miljø.

Ved lokal forankring forstås forhold, der har en reel og dokumenterbar tilknytning til opgavens udførelse, f.eks. lokal tilstedeværelse, anvendelse af lokal arbejdskraft eller samarbejde med lokale underleverandører, forudsat at kriterierne er proportionale og gennemsigtigt beskrevet i udbudsmaterialet.

Ved samfundsansvar forstås i denne sammenhæng hensyn, der er sagligt og kontraktmæssigt relevante, herunder oprettelse af elev-, lære- og praktikpladser, beskæftigelse af udsatte grupper samt miljømæssige hensyn.

Formålet er at give udbyderen fleksibilitet til at udvide kvalitetsbegrebet for et udbud og derved inddrage samfundshensyn, når der er en saglig grund dertil.

Samfundshensyn vil særligt, men ikke alene, være relevante i situationer, hvor inddragelse af lokal arbejdskraft og kompetenceopbygning kan styrkes som led i opgavens udførelse.

F.eks. vil hensyn til miljøet skulle inddrages i tilfælde, hvor unødigt forurening kan forhindres ved brug af kriteriet.

Til nr. 18

Bestemmelsen i § 20, der regulerer i hvilke situationer, tilbud kan indhentes som underhåndsbud, tilpasses de nye begreber (jf. bl.a. nr. 7) og præciseres.

Det foreslås, at den øvre beløbsgrænse for, hvornår underhåndsbud kan indhentes, øges fra 1,5 mio. kr. til 3,0 mio. kr. For rådgiverydelser fastsættes en øvre beløbsgrænse på 10 mio. kr. (bestemmelsens nr. 1).

Der indføres en ny passus i nr. 5, hvorefter sociale hensyn – herunder lokale forhold og lokal forankring – kan udgøre grundlag for anvendelse af underhåndsbud. Formålet er at skabe mulighed for at tilgodese lokale virksomheder i situationer, hvor det er sagligt begrundet og proportionalt, og i tilfælde hvor der er hensyn til mest mulig involvering af lokal arbejdskraft. Bestemmelsen skal afvejes i forhold til hensynet til konkurrence og ligebehandlingsprincippet.

Til nr. 19

I § 24, stk. 3, indsættes en henvisning til de nye bestemmelser om udelukkelse (§§ 13 a og b), som har betydning, når udbyderen (efter anmodning) skal oplyse den berørte tilbudsgiver om begrundelsen for afvisning af et tilbud.

Til nr. 20

Bestemmelsen i § 25, stk. 1, moderniseres, så offentliggørelse af forhåndsmeddelelser skal ske på det offentlige udbudsportal.

Til nr. 21

Det foreslås, at fristen fra offentliggørelse af forhåndsmeddelelsen til konkret tilbudsindhentning reduceres fra 8 til 4 uger (§ 25 a, stk. 4).

Ændringen, der medfører at fristen svarer til fristen for at klage over forhåndsmeddelelser, har til formål at gøre anvendelsen af forhåndsmeddelelser mere effektiv.

Den gældende frist for konkret tilbudsindhentning er reelt blot en forsinkelse af projektet. De interesserede kan uden vanskeligheder meddele interessen inden for en frist på 4 uger, og muligheden for at klage er efter 4 uger udløbet.

Til nr. 22

Den gældende bestemmelse bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte krav til lærlinge ved bygge- og anlægsarbejder.

Bestemmelsen i § 35, stk. 1, foreslås ændret, så Naalakkersuisut får udvidet bemyndigelsen til at fastsætte regler om krav til lærlinge, praktikanter og lignende i forbindelse med udførelse af bygge- og anlægsarbejder og teknisk bistand. Dette er en konsekvens af, at bestemmelsen udvides til at omfatte teknisk rådgivning ligesom byggebranchen tillige anvender praktikanter, eksempelvis ingeniørstuderende, der er i gang med en længerevarende videregående uddannelse.

Derudover foreslås det, at der indføres mulighed for at fastsætte en dagbod eller en engangsbod i tilfælde af manglende overholdelse. Der anses ikke behov for bøder eller lignende. I stedet foreslås enten en bod for hver dag, der mangler en eller flere lærling(e) mv. eller en engangsbod, for hver lærling der mangler.

Naalakkersuisut vil f.eks. kunne bestemme, at virksomheder skal betale en bod til bygherren svarende til 150 % af lønnen for hver lærling, der mangler i forhold til det i kontrakten aftalte.

Hensigten er at motivere virksomheder til at opfylde aftalte krav om antal lærlinge mv.

Der henvises desuden til Inatsisartutlov om virksomheders og offentlige myndigheders samfundsansvar ved ansættelse af lærlinge og praktikanter.

### *Til § 2*

Til nr. 1

Udbud af teknisk bistand til bygge- og anlægsarbejder samt leverancer til bygge- og anlægsarbejder reguleres i dag af Inatsisartutlov om udbud i forbindelse med indkøb af varer og tjenesteydelser i offentlige myndigheder og institutioner (udbudsloven).

Med forslaget udvides tilbudslovens anvendelsesområde, så indhentning af tilbud på teknisk bistand og leverancer fremover reguleres i tilbudsloven. Udvidelsen af tilbudslovens anvendelsesområde udmøntes konkret i forslagets § 1, nr. 1, og der henvises herom til bemærkningerne til bestemmelsen. Der henvises i øvrigt til de generelle bemærkninger til forslaget.

Dette indebærer, at § 2, stk. 3 i udbudsloven ophæves, jævnfør bemærkningerne til nr. 2 nedenfor. Som følge deraf er det nødvendigt at ændre bestemmelsens stk. 1, så den ikke længere indeholder en henvisning til stk. 3 (der ophæves).

Til nr. 2

Jævnfør bemærkningerne til nr. 1 ovenfor, ophæves § 2, stk. 3 i udbudsloven. Efter ophævelsen af stk. 3, finder udbudsloven ikke anvendelse for teknisk bistand til bygge- og anlægsarbejder.

Efter ophævelsen af udbudslovens § 2, stk. 3, bliver stykkerne 4 og 5 til henholdsvis stk. 3 og stk. 4.

Til nr. 3

Ligeledes som følge af den foreslåede udvidelse af tilbudslovens anvendelsesområde, jævnfør bemærkningerne til nr. 1 ovenfor, er det nødvendigt, at bestemmelsen i udbudslovens § 3, nr. 1, ændres. Ved ændringen præciseres det, at ikke bare bygge- og anlægsarbejder (som i dag), men også teknisk bistand og leverancer til bygge- og anlægsarbejder fremover undtages fra udbudsloven.

### *Til § 3*

Det foreslås, at Inatsisartutloven træder i kraft den 1. juli 2026.

## Bilag 1

<b>Forslaget sammenholdt med gældende ret</b>	
<i>Gældende formulering</i>	<i>Forslaget</i>
	<b>§ 1</b>  I Inatsisartutlov nr. 11 af 2. december 2009 om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren, jf. Selvstyrets lovbekendtgørelse nr. 9 af 20. august 2021, foretages følgende ændringer:
<b>§ 1.</b> Loven gælder for indhentning af tilbud på udførelse eller udførelse med projektering af bygge- og anlægsarbejder.	<b>1.</b> § 1, stk. 1, affattes således: ”Loven gælder for indhentning af tilbud og for tildeling af ordren på: 1) udførelse eller udførelse med projektering af bygge- og anlægsarbejder, 2) teknisk bistand til bygge- og anlægsarbejder, 3) levering af materialer mv. til brug for bygge- og anlægsarbejder.”
<b>§ 2.</b> Ved bygge- og anlægsarbejder forstås arbejder, der har til formål at tilvejebringe et bestemt fysisk resultat på en byggeplads, i en bebyggelse eller på et bygværk eller anlæg.	<b>2.</b> § 2 affattes således: ” <b>§ 2.</b> Ved bygge- og anlægsarbejder forstås arbejder, der har til formål at tilvejebringe et fysisk resultat på en byggeplads, i en bebyggelse, på et bygværk, et anlæg, et areal eller på havet. Arbejder omfatter opførelse eller ændring af anlæg og bygværker, nedrivning og demontering, reparation samt vedligeholdelse.”
	<b>3.</b> Efter § 2 indsættes: ” <b>§ 2 a.</b> Ved interessekonflikter forstås situationer, hvor en person, der handler på vegne af udbyderen, og som er involveret i

	<p>gennemførelsen af udbudsproceduren, eller som kan påvirke resultatet af proceduren, har en direkte eller indirekte finansiell, økonomisk eller anden væsentlig interesse, der kan antages at bringe den pågældendes upartiskhed og uafhængighed i forbindelse med udbudsproceduren i fare eller som kan medføre mulig inhabilitet for personen.”</p>
<p><b>§ 3.</b> Ved licitation forstås i denne lov, at en opgave udbydes således, at flere opfordres til inden samme bestemte tidspunkt og på samme udbudsgrundlag eller ud fra fælles mindstekrav at give bindende tilbud eller at give tilbud om at indgå i et forpligtende samarbejde om en bygge- og anlægsopgave. Ved opfordringen tilkendes gives, at der er tale om en licitation.</p>	<p><b>4. § 3, stk. 1, 1. pkt.,</b> affattes således:  ”Ved licitation forstås i denne lov, at en opgave udbydes således, at flere opfordres til inden for samme bestemte tidspunkt og på samme udbudsgrundlag eller ud fra fælles mindstekrav at give bindende tilbud, eller at give tilbud om at indgå i et forpligtende samarbejde om opgaven.”</p>
<p><i>Stk. 2.</i> Ved offentlig licitation rettes opfordring til at byde til en ubestemt kreds ved annonce i pressen eller i elektroniske medier.</p>	<p><b>5. § 3, stk. 2,</b> affattes således:  ” <i>Stk. 2.</i> Ved offentlig licitation annonceres opgaven på det offentlige udbudsportal, så interesserede tilbudsgivere har mulighed for at blive bekendt med licitationen.”</p>
<p><b>§ 5.</b> Ved rammeaftaler forstås aftaler om betingelserne, f.eks. med hensyn til pris, kvalitet og mængde eller omfang, for en mulig udførelse af bygge- og anlægsarbejder af samme karakter i løbet af en given periode.</p>	<p><b>6. § 5</b> affattes således:  ” <b>§ 5.</b> Ved rammeaftaler forstås aftaler om betingelserne, f.eks. med hensyn til pris, kvalitet og mængde eller omfang, for mulig udførelse af en opgave af samme karakter i løbet af en given periode.”</p>
	<p><b>7.</b> Efter § 5 indsættes:  ” <b>§ 5 a.</b> Ved opgave forstås en bygge- og anlægsopgave, teknisk bistand til en bygge- og anlægsopgave og levering af materialer til en bygge- og anlægsopgave.”</p>

	<p><b>8.</b> Efter § 6 indsættes en ny overskrift:</p> <p style="text-align: center;"><i>”Interessekonflikt”</i></p> <p>Efter den nye overskrift indsættes:  <b>” § 6 a.</b> Udbyderen skal træffe passende foranstaltninger til at identificere, forebygge og afhjælpe interessekonflikter i forbindelse med gennemførelsen af et udbud.”</p>
<p><b>§ 7.</b> Tilbud på udførelse eller projektering og udførelse af bygge- og anlægsarbejder omfattet af denne lov indhentes ved offentlig eller begrænset licitation eller ved underhåndsbud.</p>	<p><b>9.</b> § 7, stk. 1, affattes således:  <b>”Tilbud på udførelse af en opgave omfattet af denne lov indhentes ved offentlig eller begrænset licitation eller ved underhåndsbud.”</b></p>
<p><i>Stk. 3.</i> Det påhviler udbyderen ved tilrettelæggelsen og gennemførelsen af udbuddet og tildelingen af ordren at sørge for, at udvælgelsen af tilbudsgivere sker på grundlag af objektive, saglige og ikke-diskriminerende kriterier, og at der ikke finder forskelsbehandling sted mellem tilbudsgiverne.</p>	<p><b>10.</b> § 7, stk. 3, affattes således:  <b>” Stk. 3.</b> Det påhviler udbyderen ved tilrettelæggelsen og gennemførelsen af udbuddet og tildelingen af ordren at sørge for, at udvælgelsen af tilbudsgivere sker på grundlag af objektive, saglige og ikke-diskriminerende kriterier, og at forskelsbehandling ikke finder sted mellem tilbudsgiverne, idet udbyder, under hensyntagen til saglige kriterier, kan tage samfundsansvar, herunder lokale forhold og lokal forankring, i betragtning.”</p>
<p><i>Stk. 4.</i> Udbud skal ske efter <b>”Fælles betingelser for arbejder og leverancer i bygge- og anlægsvirksomhed i Grønland” (AP)</b> eller andre officielle vedtagne dokumenter i de tilfælde, hvor de er anvendelige.</p>	<p><b>11.</b> § 7, stk. 4, affattes således:  <b>” Stk. 4.</b> Ved udbud af opgaver skal det være et vilkår, at kontrakten udfærdiges efter officielt vedtagne fælles betingelser, som Naalakkersuisut har godkendt i det omfang, der findes sådanne. Naalakkersuisut offentliggør hvert år i januar, og når der sker</p>

	ændringer i løbet af året, hvilke fællesbetingelser der er godkendt.”
<p><i>Stk. 5.</i> Hvor udbud sker efter AP, jf. stk. 4, må afvigelser fra AP kun gøres, når særlige grunde taler for det. Bestemmelser om afvigelser skal i de enkelte tilfælde tydeligt fremhæves i udbudsmaterialet.</p>	<p><b>12.</b> § 7, stk. 5, affattes således: ” <i>Stk. 5.</i> Udbyder kan fravige fælles betingelser i stk.4, når dette tjener et sagligt formål. Ændringer skal fremgå tydeligt af udbudsmaterialet.”</p>
<p><b>§ 8.</b> Bygge- og anlægsarbejder i regning er ikke omfattet af reglerne om offentligt udbud. Bygge- og anlægsarbejde i regning kan kun anvendes undtagelsesvist, når særlige grunde gør det påkrævet, eller hvis bygge- og anlægsarbejdet har en værdi på maksimalt 500.000 kr.</p>	<p><b>13.</b> § 8, stk. 1, affattes således: ”Opgaver i regning er ikke omfattet af reglerne om offentligt udbud. Opgaver i regning kan kun anvendes undtagelsesvist, når særlige grunde gør det påkrævet, eller hvis opgaven har en værdi på maksimalt 500.000 kr.”</p>
<p><b>§ 12.</b> Ved begrænset licitation kan udbyderen gennemføre en prækvalifikationsrunde ved at indkalde mulige tilbudsgivere ved offentliggørelse af en udbudsannonce i pressen eller i elektroniske medier. I udbudsannoncen skal angives</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) en frist på mindst 15 arbejdsdage til at anmelde interesse i at deltage,</li> <li>2) karakteren af de oplysninger vedrørende økonomisk og teknisk formåen, som skal dokumenteres for at kunne blive prækvalificeret, samt dokumentationskrav herfor,</li> <li>3) om opgaven vil blive tildelt efter kriteriet laveste pris eller efter kriteriet det økonomisk mest fordelagtige bud, og</li> <li>4) hvor mange bydende der maksimalt vil blive opfordret til at afgive tilbud.</li> </ol>	<p><b>14.</b> § 12, stk.1, 1. pkt., affattes således: ”Ved begrænset licitation kan udbyderen gennemføre en prækvalifikationsrunde ved at indkalde mulige tilbudsgivere ved offentliggørelse af en udbudsannonce på det offentliges udbudsportal.”</p>

<p><b>§ 13.</b> Begrænset licitation kan gennemføres uden forudgående prækvalifikation, når kun bestemte entreprenører har den nødvendige kapacitet eller det nødvendige speciale til at udføre arbejdet.</p> <p><i>Stk. 2</i> Begrænset licitation kan videre gennemføres uden forudgående prækvalifikation, når de geografiske forhold medfører, at alene lokale entreprenører påregnes at afgive tilbud, og når den begrænsede licitation har været indkaldt efter § 25 a, stk. 4.</p>	<p><b>15.</b> § 13 affattes således: ” § 13. Begrænset licitation kan gennemføres uden forudgående prækvalifikation, når kun bestemte virksomheder har den nødvendige kapacitet eller det nødvendige speciale til at udføre arbejdet.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Begrænset licitation kan videre gennemføres uden forudgående prækvalifikation, når de geografiske forhold medfører, at alene lokale virksomheder forventes at afgive tilbud, og når den begrænsede licitation har været indkaldt efter § 25 a, stk. 4.”</p>
	<p><b>16.</b> Efter § 13 indsættes en ny overskrift:</p> <p style="text-align: center;"><i>”Udelukkelse”</i></p> <p>Efter den nye overskrift indsættes: ” § 13 a. Udbyder skal udelukke en tilbudsgiver fra udbudsprocessen, hvis tilbudsgiver eller medlemmer af dens bestyrelse eller direktion inden for de seneste 5 år forud for dagen for udbuddets offentliggørelse, med virkning 5 år forud for 1. juli 2026, er dømt for følgende:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) Bestikkelse, svig eller kartelvirksomhed.</li> <li>2) Deltagelse i en kriminel organisation.</li> <li>3) Terrorhandlinger eller strafbare handlinger med forbindelse til terroraktivitet.</li> <li>4) Hvidvaskning af penge eller finansiering af terrorisme.</li> <li>5) Brug af børnearbejde eller menneskehandel.</li> </ol>

	<p><b>§ 13 b.</b> Udbyder kan udelukke en tilbudsgiver fra udbudsprocessen, hvis tilbudsgiver:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) er under konkurs, insolvens- eller likvidationsbehandling eller befinder sig i en tilsvarende situation,</li> <li>2) inden for de seneste 5 år forud for dagen for udbuddets offentliggørelse, med virkning 5 år forud for 1. juli 2026, har begået alvorlige forsømmelser under udøvelsen af sit erhverv, herunder væsentligt misligholdt en kontrakt med udbyder eller anden offentlige myndighed,</li> <li>3) inden for de seneste 5 år forud for dagen for udbuddets offentliggørelse, med virkning 5 år forud for 1. juli 2026, bevidst har afgivet urigtige oplysninger i forbindelse med et udbud foretaget af udbyder eller anden offentlige myndighed, eller</li> <li>4) har ubetalt forfalden gæld, som overstiger kr. 100.000, vedrørende skatter og afgifter i Grønland eller det land, hvor virksomheden er etableret.</li> </ol> <p><i>Stk. 2.</i> Udbyder kan, hvis det besluttes at udelukke tilbudsgivere omfattet af stk. 1, nr. 4, tilkendegive, at en sådan virksomhed ikke vil blive udelukket, hvis:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) alle deltagere i udbudsprocessen har gæld til det offentlige som defineret i stk. 1, nr. 4,</li> <li>2) virksomheden har stillet sikkerhed for den del af gælden, som overstiger kr. 100.000, eller</li> <li>3) virksomheden har indgået og overholdt en aftale om afvikling af gælden.”</li> </ol>
	<p><b>17. § 15, stk. 1, nr. 2,</b> affattes således:</p>

<p><b>§ 15.</b> Medmindre udbyderen annullerer licitationen, skal ordren tildeles efter følgende kriterier:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) den laveste pris eller</li> <li>2) det økonomisk mest fordelagtige bud under hensyntagen til forskellige kriterier, som varierer efter den pågældende kontrakt, f.eks. pris, kvalitet, byggetid, driftsomkostninger, rentabilitet, teknisk værdi, påvirkning af miljøet, arkitektur og funktion.</li> </ol>	<p>”2) det økonomisk mest fordelagtige bud under hensyntagen til forskellige kriterier som varierer efter den pågældende opgave og efter om der er tale om bygge- og anlægsopgaver, teknisk bistand til samme eller levering af materialer mv. til bygge- og anlægsopgaver, for eksempel pris, kvalitet, byggetid, projekteringstid, driftsomkostninger, rentabilitet, teknisk værdi, påvirkning af miljøet, arkitektur, funktion samt samfundsansvar, herunder hensyntagen til lokale forhold og lokal forankring, oprettelse af elev-, lærer- og praktikpladser og beskæftigelse af udsatte grupper.”</p>
<p><b>§ 20.</b> Udbydere omfattet af § 1, stk. 2, kan ikke indhente underhåndsbud på bygge- og anlægsarbejder, medmindre:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) der er tale om bygge- og anlægsarbejder til en samlet værdi på 1.500.000 kroner eller derunder,</li> <li>2) bygge- og anlægsarbejdets omfang, kvalitet eller tidsforløb kun med stor vanskelighed kan fastlægges i et udbudsgrundlag, såsom visse forsøgs-, forsknings- og udviklingsarbejder eller restaurerings-, reparations- og ombygningsarbejder eller arbejder, der af tvingende sikkerhedsmæssige grunde ikke kan udsættes,</li> <li>3) der ved licitation ikke er indkommet et egnet, herunder økonomisk, eller forskriftmæssigt bud, eller der ikke er modtaget nogen ansøgninger ved annoncering af prækvalifikation, forudsat at</li> </ol>	<p><b>18. § 20</b> affattes således:</p> <p>” <b>§ 20.</b> Udbydere omfattet af § 1, stk. 2, kan ikke indhente underhåndsbud på bygge- og anlægsarbejder, medmindre:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) der er tale om en opgave til en samlet værdi på maksimalt 3.000.000 kroner. For rådgivning til bygge- og anlægsarbejder dog op til en samlet værdi på maksimalt 10.000.000 kroner,</li> <li>2) opgavens omfang, kvalitet eller tidsforløb kun med stor vanskelighed kan fastsættes i et udbudsgrundlag, så som visse forsøgs-, forsknings- og udviklingsarbejder eller restaurerings-, reparations-, og ombygningsarbejder, eller der er tale om opgaver, som af tvingende grunde, herunder sikkerhedsmæssige grunde ikke kan udsættes,</li> <li>3) der ved licitation ikke er indkommet et egnet, herunder økonomisk, eller forskriftmæssigt bud, eller der ikke er</li> </ol>

<p>de oprindelige udbudsbetingelser ikke ændres væsentligt,</p> <p>4) kun op til 3 bestemte virksomheder har praktisk mulighed for at udføre bygge- og anlægsarbejdet grundet geografiske eller andre forhold, og underhåndsbuddet har været indkaldt efter § 25 a, stk. 4, eller</p> <p>5) andre særlige grunde med afgørende vægt taler for at vælge en bestemt entreprenør.</p>	<p>modtaget nogen ansøgninger ved annoncering af prækvalifikation, forudsat at de oprindelige udbudsbetingelser ikke ændres væsentligt,</p> <p>4) kun op til 3 bestemte virksomheder har praktisk mulighed for at udføre opgaven grundet geografiske eller andre forhold, og underhåndsbuddet har været indkaldt efter § 25 a, stk. 4, eller</p> <p>5) andre særlige grunde taler afgørende for at vælge en bestemt virksomhed, eller når sociale hensyn taler afgørende for at udbyde opgaven som underhåndsbud til en lokal virksomhed.”</p>
<p><i>Stk. 3.</i> Udbyderen underretter efter anmodning berørte tilbudsgivere om begrundelsen for at forkaste tilbuddet, jf. § 15, stk. 3, og § 22, såfremt en sådan begrundelse ikke allerede er givet i medfør af § 25, stk. 2.</p>	<p><b>19.</b> § 24, stk. 3, affattes således: ” <i>Stk. 3.</i> Udbyderen underretter efter anmodning berørte tilbudsgivere om begrundelsen for at forkaste tilbuddet, jf. § 13 a, § 13 b, § 15, stk. 3 og § 22, hvis en sådan begrundelse ikke allerede er givet i medfør af § 25, stk. 2.”</p>
<p><b>§ 25 a.</b> Udbyderen kan i en forhåndsmeddelelse tilkendegive hvilke opgaver eller dele deraf, udbyderen har til hensigt at indhente tilbud på. Forhåndsmeddelelsen skal offentliggøres ved annonce i pressen eller på elektroniske medier.</p>	<p><b>20.</b> § 25 a, stk. 1, 2. pkt., affattes således: ”Forhåndsmeddelelsen skal offentliggøres på det offentlige udbudsportal.”</p>
<p><i>Stk. 4.</i> Udbyderen kan ved licitation uden forudgående prækvalifikation og ved indhentning af underhåndsbud anvende en forhåndsmeddelelse til at indkalde interesserede tilbudsgivere. Forhåndsmeddelelsen skal offentliggøres</p>	<p><b>21.</b> § 25 a, stk. 4, 2. pkt., affattes således: ”Forhåndsmeddelelsen skal offentliggøres senest 4 uger før, udbyderen indleder konkret indhentning af tilbud på opgaven og skal indeholde oplysning om, hvilke arbejder eller opgaver der er omfattet, stedet</p>

<p>senest 8 uger før, udbyderen indleder konkret indhentning af tilbud på opgaven og skal indeholde oplysning om, hvilke arbejder der er omfattet, stedet og tiden for opfyldelsen af aftalen samt en frist for interesserede til at henvende sig.</p>	<p>for og tiden for opfyldelsen samt en frist for interesserede til at henvende sig.”</p>
<p><b>§ 35.</b> Naalakkersuisut kan fastsætte regler om, i hvilket omfang, der skal ansættes lærlinge i forbindelse med udførelse af bygge- og anlægsarbejder omfattet af § 1, stk. 2.</p>	<p><b>22.</b> § 35, stk. 1, affattes således:  ”Naalakkersuisut kan fastsætte regler om, i hvilket omfang der skal ansættes lærlinge, praktikanter eller lignende i forbindelse med udførelse af bygge- og anlægsarbejder og ved teknisk bistand til samme.  Naalakkersuisut kan fastsætte en dagbod eller en engangsdagbod i tilfælde, hvor regler om omfanget af lærlinge, praktikanter og lignende ikke overholdes.”</p>
	<p style="text-align: center;"><b>§ 2</b></p> <p>I Inatsisartutlov nr. 6 af 12. juni 2019 om udbud i forbindelse med indkøb af varer og tjenesteydelser i offentlige myndigheder og institutioner foretages følgende ændringer:</p>
<p><b>§ 2.</b> Denne Inatsisartutlov finder anvendelse, jf. dog stk. 2 og 3, for offentlige myndigheders og institutioners indkøb af varer og tjenesteydelser med en værdi på kr. 500.000 eller derover med de undtagelser, som følger af § 3.</p>	<p><b>1.</b> § 2, stk. 1, affattes således:  ”Denne Inatsisartutlov finder anvendelse, jf. dog stk. 2, for offentlige myndigheders og institutioners indkøb af varer og tjenesteydelser med en værdi på kr. 500.000 eller derover med de undtagelser, som følger af § 3.”</p>
<p><i>Stk. 3.</i> Inatsisartutloven finder anvendelse for teknisk bistand på en værdi på kr. 2.500.000 eller derover ved bygge- og anlægsarbejder.</p>	<p><b>2.</b> § 2, stk. 3, ophæves.   Stk. 4 og 5 bliver herefter til stk. 3 og 4.</p>

<p><i>Stk. 4.</i> Inatsisartutloven finder ligeledes anvendelse på offentlige indkøb, hvis ordregiver tilkendegiver, at indkøbet udbydes under anvendelse af 1 af de i § 12, stk. 1, nævnte udbudsformer.</p> <p><i>Stk. 5.</i> Inatsisartutloven gælder ikke for opgaver med offentligt vand- og energiforsyning, transport samt posttjenester og teletjenester i det omfang de udøves på grundlag af en eksklusiv rettighed i henhold til lov.</p>	
<p><b>§ 3.</b> Undtaget fra reglerne i denne Inatsisartutlov er følgende:</p> <p>1) Bygge- og anlægsopgaver.</p>	<p><b>3.</b> § 3, nr. 1, affattes således:</p> <p>”1) Bygge- og anlægsarbejder, teknisk bistand til bygge- og anlægsarbejder og levering af materialer mv. til bygge- og anlægsarbejder.”</p>
	<p style="text-align: center;"><b>§ 3</b></p> <p>Inatsisartutloven træder i kraft den 1. juli 2026.</p>

**Bilag 2****Høringsnotat**

Forslaget har været i offentlig høring i perioden 23. januar til 23. februar 2026 hos følgende høringsparter:

- Departementet for Finanser og Skatter
- Departementet for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling\*
- Departementet for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender\*
- Departementet for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke\*
- Kommune Kujalleq
- Kommuneqarfik Sermersooq\*
- Qeqqata Kommunia
- Kommune Qeqertalik
- Avannaata Kommunia
- Grønlands Erhverv (GE)\*
- Nunaqavissut Suliffiutillit Kattuffiat (NUSUKA)\*
- Sulinermik Inuussutissarsiuqartut Kattuffiat (SIK)\*
- Forbruger- og Konkurrencestyrelsen\*
- CSR Greenland
- Transparency International Greenland
- Grønlandske Advokater
- Nukissiorfiit\*
- INI A/S\*
- Illuut A/S
- Iserit A/S\*
- KNI A/S
- Greenland Airports A/S
- Royal Greenland A/S\*
- Sikuki Nuuk Harbour A/S\*
- Tusass A/S

Forslaget har i samme periode desuden været tilgængeligt på høringsportalen [naalaakkersuisut.gl].

Hørings svar er modtaget fra de med \* mærkede høringsparter. Hørings svarene refereres i hovedtræk og kommenteres i det følgende.

Høringen har givet anledning til enkelte ændringer af sproglig og teknisk art i lovforslaget.

Generelt til forslaget:

**Sulinermik Inuussutissarsiuqartut Kattuffiat (SIK)** har ingen indvendinger og tilslutter sig, at forslaget gennemføres i sin helhed.

**INI A/S** har ingen indvendinger og bifalder, at forslaget gennemføres i sin helhed.

**Grønlands Erhverv** finder det positivt, at forslaget giver mulighed for en øget inddragelse af lokale virksomheder ved udførelsen af det offentliges bygge- og anlægsarbejder, men finder at initiativet indebærer en vis risiko for nepotisme.

**Grønlands Erhverv, Brancheudvalg for tekniske rådgivere** udtrykker støtte til lovforslaget. Brancheudvalget fremhæver særligt, at den i konsekvens af forslagets hensigt om afbureaukratisering forhøjede øvre beløbsgrænse for anvendelse af underhåndsbud på rådgivningsydelser kan medvirke til, at processen fra ide til udbud afkortes til gavn for samfundsøkonomien. Brancheudvalget bemærker, at man kunne overveje, om det i loven bør tydeliggøres, at de offentligt ejede selskaber er omfattet af loven.

**Departementet for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling** giver i en samlet vurdering udtryk for, at de foreslåede ændringer udgør et positivt skridt mod at styrke lokal forankring og kompetenceudvikling, samtidig med at lovgivningen stadig giver mulighed for den fleksibilitet, der er nødvendig for at sikre, at samfundets opgaver kan løses effektivt.

Til § 1, nr. 1-2 (ændringer til § 1, stk. 1, og § 2 i tilbudsloven):

**Royal Greenland A/S** finder, at de foreslåede ændringer af de to bestemmelser til sammen bevirker en udvidelse af det udbudspligtige område, forstået sådan at ”bygge- og anlægsarbejder” kommer til at omfatte arbejder, der ellers normalt ikke er omfattet af begrebet, hvis man f.eks. kigger mod Danmark. Selskabet mener, at dette har uheldige konsekvenser ved gennemførelse af udbud i form af øgede omkostninger og øget ressourceforbrug.

*Svar: Departementet deler ikke vurderingen. Ændringen er ikke en udvidelse af det udbudspligtige område, men en systematisk samling af allerede gældende udbudsforpligtelser, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 1-2.*

*At tilbudslovens anvendelsesområde foreslås udvidet, så loven – udover indhentning af tilbud på bygge- og anlægsarbejder – også omfatter indhentning af tilbud på teknisk bistand (rådgiverydelser) og levering af materialer mv. til brug for bygge- og anlægsarbejder, er ikke*

*det samme som en generel udvidelse af ”det udbudspligtige område”. Udbud af rådgiverydelser og materialeleverancer reguleres allerede i dag af udbudsloven, og der påhviler således i forvejen en pligt til at sende disse opgaver i udbud i det omfang, udbudsloven bestemmer det.*

*Ved den foreslåede ændring samles reglerne for indhentning af tilbud på alle former for opgaver og leverancer inden for bygge- og anlægssektoren med det formål at gøre gennemførelsen af udbuddet enklere for udbyderen, som dermed undgår at skulle orientere sig i og iagttage to love i stedet for en lov.*

*Ligeledes indebærer den foreslåede ændring af definitionen på et ”bygge- og anlægsarbejde” ikke en udvidelse af typer af arbejder eller opgaver, der skal betragtes som omfattet af begrebet. Der er alene tale om en præcisering af begrebet, som gerne skulle tydeliggøre, hvilken form for arbejder og opgaver, der omfattes af tilbudsloven. Erfaringerne viser, at der blandt udbyderne af og til opstår tvivl om, hvilke arbejder, der omfattes af tilbudsloven.*

*Definitionen på bygge- og anlægsarbejder i Danmark følger definitionen i bilag II til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv af 2014-02-26 om offentlige myndigheders udbud. Her er definitionen:*

*– ”opførelse af nye bygninger og bygværker, restaurering og almindelige reparationer” ikke væsentligt afvigende i forhold til definitionen i lovforslaget.*

**Royal Greenland A/S** efterlyser mere uddybende bemærkninger til de foreslåede ændringer, så der ikke opstår tvivl om fortolkningen.

*Svar: Tages til efterretning. Bemærkningerne til de foreslåede ændringer udbygges i passende omfang.*

Til § 1, nr. 3 (ny § 2 a i tilbudsloven):

**Iserit A/S** finder, at definitionen på interessekonflikter bør omfatte ”alle” og ikke være begrænset til ”rådgivere”.

**Sikuki Nuuk Harbour A/S** foreslår med en tilsvarende begrundelse, at bestemmelsens formulering ændres.

*Svar: Tages til efterretning. Betegnelsen ”rådgiver” udgår i bestemmelsen og erstattes af ”person”.*

**Forbruger- og konkurrencestyrelsen** anbefaler, at det i bemærkningerne til lovforslaget præciseres, at iagttagelse af reglerne om interessekonflikter ikke begrænser anvendelsen af de almindelige habilitetsregler, jævnfør Landstingslov om sagsbehandling i den offentlige forvaltning.

*Svar: Tages til efterretning. Den foreslåede præcisering tilføjes i bemærkningerne til bestemmelsen.*

Til § 1, nr. 5, nr. 14 og nr. 20 (ændringer til § 3, stk. 2, § 12 og § 25 a, stk. 1, i tilbudsloven):

**Iserit A/S** og **Nukissiorfiit** finder, at det bør være frit for udbyderen at vælge ”den mest effektive form for offentliggørelse” af udbudsannoncen.

**Iserit A/S** foreslår, at det hidtidige krav til annoncering, nemlig ”udbudsannonce i pressen eller i elektroniske medier” bibeholdes.

*Svar: Departementet kan ikke tiltræde forslaget. Som anført i bemærkningerne til nr. 5 har ændringen af kravet til annoncering af udbuddet til hensigt at sikre en mere tidssvarende og ensartet offentliggørelse af udbudsannoncer. For tilbudsgiverne må det anses for en fordel, at offentlige udbydere annoncerer deres udbud på en fælles platform, hvilket understøtter gennemsigtighed og lige adgang.*

*Der er imidlertid ikke noget til hinder for, at en udbyder supplerer den obligatoriske annoncering på den fælles offentlige udbudsportal med annoncering i andre medier, såvel trykte som digitale.*

**Nukissiorfiit** og **Sikuki Nuuk Harbour A/S** tilslutter sig, at de offentlige udbydere benytter en fælles, digital platform til bekendtgørelse af deres udbudsannoncer, under forudsætning af at der gives udbyderne adgang til platformen, hvilket for tiden ikke synes at være tilfældet.

*Svar: Tages til efterretning med bemærkning om, at hensigten er, at der i regi af Selvstyret er etableret en funktionsduelig digital platform, som kan benyttes uden beregning af alle offentlige udbydere omfattet af tilbudsloven, senest ved ændringslovens ikrafttræden.*

**Sikuki Nuuk Harbour A/S** foreslår, at formuleringen af bestemmelsen ændres til: ”Ved offentlig licitation annonceres opgaven på det offentliges udbudsportal, så alle interesserede virksomheder har mulighed for at byde”.

*Svar: Tages til efterretning. Bestemmelsens formulering justeres med henblik på at tydeliggøre indholdet.*

Til § 1, nr. 6 (ændring til § 5 i tilbudsloven):

**Iserit A/S** bemærker, at en rammeaftale skal forstås derved, at et antal opgaver af samme karakter kan løses inden for rammeaftalen, da det er selve fordelingen ved denne kontraktform.

*Svar: Noteres med bemærkning om, at der alene er tale om en konsekvensrettelse i medfør forslaget § 1, nr. 7. Selve definitionen på rammeaftaler, jævnfør tilbudslovens § 5, stk. 1, videreføres uændret. For en nærmere beskrivelse af rammeaftaler henvises til bemærkningerne udfærdiget som led i forarbejderne til Inatsisartutloven om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren.*

Til § 1, nr. 11 (ændring til § 7, stk. 3, i tilbudsloven):

**Sikuki Nuuk Harbour A/S** ser det som positivt, at udbyderen gives mulighed for at inddrage lokale forhold og lokal forankring ved tilrettelæggelsen og gennemførelsen af sit udbud.

*Svar: Tages til efterretning.*

**Nukissiorfiit** efterlyser retningslinjer om, hvad der skal forstås ved samfundsansvar og lokal forankring.

*Svar: Tages til efterretning idet der henvises til besvarelsen under forslaget § 1, nr. 20.*

Til § 1, nr. 11 (ændring til § 7, stk. 4, i tilbudsloven):

**Sikuki Nuuk Harbour A/S** støtter anvendelsen af officielle, fælles betingelser, men ser ændringen af bestemmelsen som en skærpelse og udtrykker bekymring for, at udviklingen i branchen fastlåses af utidssvarende standarder.

*Svar: Noteres med bemærkning om, at der ikke er tale om en skærpelse af bestemmelsen. Den foreslåede ændring har til hensigt at imødekomme den vedvarende og hastige udvikling i bygge- og anlægssektoren, hvor det må forudses, at de offentlige fælles betingelser løbende ajourføres. Den foreslåede ændring fastholdes.*

Til § 1, nr. 12 (ændring til § 7, stk. 5, i tilbudsloven):

**Iserit A/S** foreslår, at udtrykket ”fælles bestemmelser” rettes til ”fælles betingelser”.

*Svar: Tages til efterretning. Bestemmelsens ordlyd rettes som foreslået.*

**Sikuki Nuuk Harbour A/S** finder, at der bør gives udbyderen mulighed for at lægge f.eks. anerkendte, udenlandske standarder til grund for aftalebetingelserne, især ved større projekter.

**Grønlands Erhverv** efterlyser retningslinjer om, hvilke særlige hensyn, der kan begrunde afvigelser fra fællesbetingelserne.

*Svar: Noteres med bemærkning om, at bestemmelsen har til hensigt at give mulighed for begrundet fravigelse af fælles betingelser. Bemærkningerne til bestemmelsen udbygges med angivelse af, at udbyder, hvor dette er sagligt, (også) kan anvende anerkendte, udenlandske standarder. For eksempler på tilfælde, der kan begrunde fravigelser fra fællesbetingelser, henvises til bemærkningerne udfærdiget som led i forarbejderne til Inatsisartutloven om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren.*

Til § 1, nr. 13 (ændring til § 8, stk. 1, i tilbudsloven):

**Nunaqavissut Suliffiutillit Kattuffiat (NUSUKA)** mener, at den øvre beløbsgrænse for anvendelse af opgaver i regning bør sænkes til 200.000 kr. Organisationen begrundet dette med, at flere forskellige virksomheder på den måde vil få del i opgaverne. Dertil bemærker organisationen, at en lavere beløbsgrænse vil bevirke, at man undgår spekulation i form af, at en udbyder f.eks. opdeler en samlet opgave i mindre delopgaver til lige under den nuværende beløbsgrænse på 500.000 kr.

*Svar: Noteres med bemærkning om, at der alene er tale om en konsekvensrettelse i medfør forslaget § 1, nr. 7. Bestemmelsens indhold videreføres derudover uændret. Departementet skønner, at de administrative omkostninger ved indhentning af tilbud på opgaver vil være uforholdsmæssigt store, hvis mindre opgaver med en værdi på ned til 200.000 kr. til enhver tid skulle omfattes af reglerne om offentligt udbud. At opdele en samlet opgave i mindre delopgaver i den hensigt at undgå et offentligt udbud, vil være en omgåelse af reglerne.*

Til § 1, nr. 15 (ændring til § 13 i tilbudsloven):

**Nunaqavissut Suliffiutillit Kattuffiat (NUSUKA)** bemærker, at tænkte man sig alle opgaver sendt i offentligt udbud, vil virksomheder, der ikke har den nødvendige kapacitet eller det nødvendige speciale til at løse en opgave, normalt undlade at give tilbud. Alternativt indgår virksomhederne et samarbejde med en eller flere virksomheder med det efterspurgte speciale for at derved at blive i stand til at løse opgaven og på den baggrund give tilbud.

*Svar: Noteres med bemærkning om, at der alene er tale om en konsekvensrettelse i medfør forslaget § 1, nr. 7 ("entreprenører" erstattes med "virksomheder"). Bestemmelsens indhold videreføres derudover uændret, og der henvises til bemærkningerne udfærdiget som led i forarbejderne til Inatsisartutlov nr. 15 af 26. november 2020 om ændring af Inatsisartutlov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren.*

Til § 1, nr. 16 (nye §§ 13 a og 13 b i tilbudsloven):

**Forbruger- og Konkurrencestyrelsen** bifalder indførelsen af obligatorisk udelukkelse af tilbudsgivere på baggrund af et sæt objektive kriterier, jævnfør ny § 13 a i tilbudsloven, men udtrykker betænkelighed ved indførelsen af et sæt valgfri kriterier for udelukkelse, jævnfør ny § 13 b i tilbudsloven, og efterlyser retningslinjer i bemærkningerne til belysning af, hvordan reglerne skal fortolkes. Styrelsen finder, at bedømmelsen af, om en tilbudsgiver har begået ”alvorlige forsømmelser”, herunder ”væsentligt misligholdt en kontrakt”, eller har ”afgivet urigtige oplysninger” i forbindelse med en udbudsforretning, afhænger af et skøn og anbefaler på den baggrund, at bemærkningerne til lovforslaget udbygges med eksempler til understøtning af udbyderens håndtering af reglerne i bestemmelsen.

**Forbruger- og Konkurrencestyrelsen** anfægter desuden, at udbyderen jævnfør bemærkningerne til lovforslaget, ikke er forpligtet til at kontrollere en tilbudsgivers oplysninger i en tro- og loveerklæring og finder på den baggrund, at der er risiko for at udbudsprocessen forlænges, hvis en undersøgelse af tilbudsgivernes oplysninger først foretages efter modtagelse af tilbud, især for det tilfælde at udbudsmaterialet ikke tydeligt angiver, hvilke kriterier der konkret vil blive lagt til grund ved vurderingen af udelukkelse. Styrelsen efterlyser retningslinjer, der kan understøtte udbydernes ensartede anvendelse og fortolkning af reglerne.

**Sikuki Nuuk Harbour A/S** bifalder indførelsen af et sæt valgfri kriterier for udelukkelse, jævnfør ny § 13 b i tilbudsloven, herunder muligheden for at udelukke virksomheder, der inden for de seneste 5 år har misligholdt kontrakter med udbyder. Selskabet lægger vægt på, at der i tilbudsloven indføres bedre muligheder for, at udbyderen kan fravælge virksomheder fra hvilke, der ikke ønskes tilbud, herunder særligt tilbudsgivere, der har ”misligholdte kontrakter” bag sig. Selskabet efterlyser imidlertid uddybende bemærkninger med konkretiserede eksempler, så der ikke opstår tvivl om fortolkningen af reglerne og bidrager med eksempler herpå.

**Nukissiorfiit** efterlyser retningslinjer om, hvordan og af hvem det vurderes, om der er begået alvorlige forsømmelser, og om der bevidst er afgivet urigtige oplysninger, og om der f.eks. skal foreligge en retslig afgørelse.

*Svar: Tages til efterretning. Bemærkningerne til bestemmelsen udbygges med eksempler, til belysning af anvendelsen af reglerne, herunder relevante eksempler fra Sikuki Nuuk Harbour A/S.*

*Som udgangspunkt kan udbyder lægge en tro og loveerklæring til grund, medmindre der foreligger konkrete omstændigheder, der giver anledning til tvivl om rigtigheden af de afgivne*

*oplysninger. I sådanne tilfælde indtræder der en pligt for udbyderen til at foretage en nærmere undersøgelse, jævnfør bemærkningerne til bestemmelsen.*

*Det findes ikke hensigtsmæssigt at pålægge udbyder en generel kontrolforpligtelse i alle tilfælde, når der ikke foreligger umiddelbar tvivl. Udbyder er dog berettiget til at foretage kontrol af en eller flere tilbudsgivere, hvis dette vurderes nødvendigt eller hensigtsmæssigt.*

Til § 1, nr. 17 (ændring til § 15, stk. 1, nr. 2, i tilbudsloven):

**Departementet for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender**

henleder opmærksomheden på Inatsisartutlov om virksomheders og offentlige myndigheders samfundsansvar ved ansættelse af lærlinge og praktikanter.

*Svar: Tages til efterretning. Der indsættes en henvisning til Inatsisartutlov om virksomheders og offentlige myndigheders samfundsansvar ved ansættelse af lærlinge og praktikanter i bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 24.*

**Nukissiorfiit** efterlyser retningslinjer om, hvad der skal forstås ved samfundsansvar og lokal forankring.

*Svar: Tages til efterretning. Bemærkningerne til bestemmelsen suppleres med nærmere angivelse af, hvad der forstås ved lokal forankring og samfundsansvar; herunder om iagttagelse af krav om saglighed, proportionalitet og gennemsigtighed. Se desuden svar på høringskommentarer til § 1, nr. 20 (ændring til § 20, nr. 5, i tilbudsloven).*

Til § 1, nr. 18 (ændring til § 20, nr. 1, i tilbudsloven):

**Iserit A/S** finder, at den foreslåede øvre beløbsgrænse for anvendelse af underhåndsbud på rådgiverydelser (10 mio. kr.) er for høj, og at dette begrænser konkurrencen på rådgivere. Selskabet mener, at den øvre beløbsgrænse for anvendelse af underhåndsbud bør være ens for alle typer opgaver omfattet af tilbudsloven (3 mio. kr.).

**Grønlands Erhverv** skønner, at de øvre beløbsgrænser for anvendelse af underhåndsbud på alle typer af opgaver er sat meget højt og tilføjer, at der næppe kan være mange rådgiveraftaler med en værdi, der ligger over 10 mio. kr.

**Grønlands Erhverv, Brancheudvalg for tekniske rådgivere** anfører, at det af hensyn til ligebehandlingen af lokale rådgivere evt. kan diskuteres, hvilket niveau den øvre beløbsgrænse for anvendelse af underhåndsbud på rådgiverydelser bør ligge på (5 mio. kr. eller 10 mio. kr.).

**Nunaqavissut Suliffiutillit Kattuffiat (NUSUKA)** finder, at bestemmelsen bør forstås sådan, at den alene omfatter aftaler om udførelse af teknisk rådgivning til bygge- og anlægsarbejder, eller aftaler om udførelse med projektering af bygge- og anlægsarbejder. Dertil foreslår organisationen, at underhåndsbud alene kan anvendes ved aftaler om teknisk rådgivning med en værdi på op til 450.000 kr. og ved aftaler om udførelse med projektering af bygge- og anlægsarbejder med en værdi på op til 3.000.000 kr.

**Sikuki Nuuk Harbour A/S** bifalder, at den øvre beløbsgrænse for anvendelse af underhåndsbud på bygge- anlægsarbejder hæves til 3 mio. kr., men synes, at en øvre beløbsgrænse på 10 mio. kr. for anvendelse af underhåndsbud på teknisk rådgivning er for høj. Selskabet foreslår, at det overvejes, at den øvre beløbsgrænse for anvendelse af underhåndsbud er ens for alle typer opgaver på f.eks. 3 eller 5 mio. kr. Det er selskabets erfaring, at underhåndsbud kan tilrettelægges, så lokale forhold tilgodeses uden at det går ud over konkurrencen, og uden at kravet om ligebehandling tilsidesættes.

**Forbruger- og Konkurrencestyrelsen** henstiller, at den foreslåede ændring af den øvre beløbsgrænse for anvendelse af underhåndsbud på teknisk rådgivning ikke gennemføres, medmindre tungtvejende og saglige hensyn begrundet det. Styrelsen udtrykker betænkelighed ved den foreslåede øvre beløbsgrænse for anvendelse af underhåndsbud på rådgiverydelser (10 mio. kr.) og ser den som en væsentlig ændring i forhold til de gældende regler i udbudsloven, i henhold til hvilken kontrakter til en værdi af over 2,5 mio. kr. på teknisk bistand ved bygge- og anlægsarbejder skal i offentligt udbud. Styrelsen mener, at ændringen svækker konkurrencen på markedet for teknisk rådgivning, når udbyderne ikke i samme grad forpligtes til at sende kontrakter på rådgivning i offentligt udbud, hvilket styrelsen finder er uhensigtsmæssigt set i lyset formålet med både tilbudsloven og udbudsloven.

Videre bemærker **Forbruger- og Konkurrencestyrelsen**, at ”tærskelværdien for anvendelse af underhåndsbud på rådgiverydelser bør [...] ses i sammenhæng med tærskelværdien for underhåndsbud på selve bygge- og anlægsopgaven, hvor grænsen er 3 mio. kr.”, og at ”erfaringer fra byggesager indikerer, at rådgiverydelser typisk udgør ca. 10-20 % af den samlede byggesum” og konkluderer: ”Det fremstår derfor uhensigtsmæssigt at indføre en tærskelværdi for rådgiverydelser, der er mere end 3 gange større end, hvad det samlede byggeri, under almindelige forudsætninger, må antages at koste”. Styrelsen peger i den sammenhæng på muligheden for at udbyde rådgivningsydelser som rammeaftaler, hvis udbyderen ønsker at lette den administrative byrde ved gennemførelsen af sine udbudsforretninger.

*Svar: Tages til efterretning med bemærkning om, at de foreslåede beløbsgrænser beror på en samlet afvejning af hensynet til konkurrence og hensynet til administrative byrder.*

*Ved udfærdigelsen af udbudsloven var der en vis usikkerhed om, hvorvidt teknisk rådgivning burde være omfattet af loven, idet det kan anføres, at der ofte består et særligt tillidsforhold mellem bygherre og teknisk rådgiver, tilsvarende forholdet til juridiske rådgivere og revisorer, som er undtaget fra udbudsloven. I stedet for helt at undtage teknisk rådgivning foreslås en model, hvor større opgaver fortsat skal udbydes i offentlig licitation, mens mindre opgaver kan udbydes som underhåndsbud.*

*Den foreslåede beløbsgrænse på 10 mio. kr. udgør en øvre grænse for anvendelse af underhåndsbud og indebærer ikke en pligt til at anvende denne udbudsform op til beløbsgrænsen. Udbyder kan således vælge at gennemføre offentlig licitation eller fastsætte en lavere beløbsgrænse, hvis dette vurderes hensigtsmæssigt.*

*Det bemærkes dertil, at tilbudsloven omfatter en bredere kreds af udbydere, herunder selskaber med bestemmende offentlig indflydelse samt bygge- og anlægsarbejder, der modtager offentlig støtte. Reguleringen skal derfor være praktisk anvendelig på tværs af forskellige typer af udbydere og projekter.*

*Markedet for teknisk rådgivning er begrænset, og at antallet af hjemlige virksomheder med de nødvendige kvalifikationer til at løse større opgaver er forholdsvis lille. Den foreslåede regulering ændrer ikke på, at større opgaver fortsat skal konkurrenceudsættes, men giver fleksibilitet i håndteringen af mindre og mellemstore opgaver. Den foreslåede ændring fastholdes.*

Til § 1, nr. 18 (ændring til § 20, nr. 2, i tilbudsloven):

**Kommuneqarfik Sermersooq** finder, at del af bestemmelsens ordlyd "[...] opgaver, som af tvingende grunde, herunder sikkerhedsmæssige grunde ikke kan udsættes" levner meget til fortolkning.

**Nunaqavissut Suliffiutillit Kattuffiat (NUSUKA)** mener, at bestemmelsen helt bør udgå, og slår til lyd for, at et komplet projekt med beskrivelser altid udarbejdes som grundlag for at indhente tilbud på restaurerings-, reparations- og ombygningsarbejder. Derved får flere virksomheder mulighed for at byde på opgaverne.

*Svar: Noteres med bemærkning om, at der alene er tale om en konsekvensrettelse i medfør forslagets § 1, nr. 7. Bestemmelsens indhold videreføres derudover uændret, og der henvises til bemærkningerne udfærdiget som led i forarbejderne til Inatsisartutloven om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren.*

Til § 1, nr. 18 (ændring til § 20, nr. 5, i tilbudsloven):

**Forbruger- og Konkurrencestyrelsen** anbefaler, at ”sociale hensyn” udgår som selvstændigt grundlag for, at udbyderen kan vælge at anvende underhåndsbud på opgaven, og begrundet det med, at det ”kan føre til tab af samfundsøkonomisk effektivitet” samt ”øge risikoen for usaglige hensyn i forbindelse med tildelingen”, når udbyderen gives mulighed for at undlade udbud og i stedet anvende underhåndsbud med henvisning til samme hensyn.

Styrelsen bemærker dertil, at ”hensyn til lokale forhold kan indgå som led i tildelingskriteriet ”det økonomisk mest fordelagtige tilbud”, forudsat at kriterierne udformes sagligt og gennemsigtigt” og anfører, at når sådanne hensyn anvendes som kriterium for tildeling, opnås der transparens, og alle tilbudsgivere stilles lige.

*Svar: Tages til efterretning med bemærkning om, at det fortsat anses for hensigtsmæssigt at kunne anvende underhåndsbud, hvor saglige, sociale hensyn, herunder hensyn til lokale forhold og/eller lokal forankring afgørende taler derfor.*

*Anvendelse af bestemmelsen forudsætter en konkret og dokumenteret vurdering af, hvilke sociale hensyn der gør sig gældende, og hvorfor disse ikke i tilstrækkelig grad kan tilgodeses ved gennemførelse af offentlig licitation.*

*Bestemmelsen indebærer ikke, at sådanne hensyn kan anvendes usagligt eller uden iagttagelse af de almindelige forvaltningsretlige principper, herunder ligebehandling og saglighed. Anvendelsen af underhåndsbud skal fortsat ske inden for lovens rammer.*

*Det bemærkes, at alternativet i visse tilfælde vil være gennemførelse af offentlig licitation, hvor tilsvarende hensyn indgår som led i tilrettelæggelsen af udbuddet. Den foreslåede bestemmelse giver mulighed for en mere proportional og ressourcebesparende fremgangsmåde i situationer, hvor sociale hensyn konkret gør sig gældende. Den foreslåede ændring fastholdes.*

**Nukissiorfiit** finder, at ændringen åbner op for favorisering af lokale virksomheder, og efterlyser en præcisering af kriterierne og skærpet krav til dokumentation.

**Kommuneqarfik Sermersooq** finder, at bestemmelsen levner meget til fortolkning.

*Svar: Noteres med henvisning til redegørelsen om ”sociale hensyn” i svaret ovenfor. Om bestemmelsens indhold i øvrigt henvises der til bemærkningerne udfærdiget som led i forarbejderne til Inatsisartutloven om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren.*

Til § 1, nr. 19 (ændring til § 24, stk. 3, i tilbudsloven):

**Nunaqavissut Suliffiutillit Kattuffiat (NUSUKA)** mener, at licitationsreferater altid skal udarbejdes, og at begrundelser altid skal gives ved forkastelse af tilbud.

*Svar: Noteres med bemærkning om, at der alene er tale om en konsekvensrettelse efter tilføjelse af nye §§ 13 a og 13 b. Bestemmelsens indhold videreføres derudover uændret, og der henvises til bemærkningerne udfærdiget som led i forarbejderne til Inatsisartutloven om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren. Departementet henviser særligt til bestemmelserne i § 24, stk. 1, og § 25, stk. 2, der regulerer de situationer, hvor udbyderen har pligt til at meddele begrundelsen for en beslutning, uden at en anmodning derom er fremsat.*

Til § 1, nr. 22 (ændring til § 35, stk. 1, i tilbudsloven):

**Departementet for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender** henleder opmærksomheden på Inatsisartutlov om virksomheders og offentlige myndigheders samfundsansvar ved ansættelse af lærlinge og praktikanter.

*Svar: Tages til efterretning. Der indsættes en henvisning til Inatsisartutlov om virksomheders og offentlige myndigheders samfundsansvar ved ansættelse af lærlinge og praktikanter i bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 24.*

**Iserit A/S** finder det u hensigtsmæssigt, hvis det via lovgivning fastsættes, hvor mange lærlinge, der skal ansættes til et givent projekt og peger på manglende interesse for faget blandt unge mennesker, frafald i læreperioden samt mindre håndværksvirksomheders vanskeligheder ved at antage lærlinge/ praktikanter på grund af økonomien og for små variationer i opgaverne som eksempler på forhold, der betinger vanskeligheder ved at skaffe lærepladser på byggesagerne.

**Sikuki Nuuk Harbour A/S** modsætter sig forslaget om, at der via lovgivning kan fastsættes dagbod eller anden sanktion ved manglende overholdelse af reglerne om ansættelse af lærlinge. Selskabet mener, at dette er et kontraktligt anliggende, der bedst håndteres af udbyder i tilfælde af misligholdelse af aftaler om forholdet.

*Svar: Noteres med bemærkning om, at bemyndigelsen allerede er anvendt ved udstedelsen af Selvstyrets bekendtgørelse om lærlinge i bygge- og anlægsarbejder.*

*Der er tale om videreførelse af en rammebestemmelse, hvorefter Naalakkersuisut bemyndiges til at fastsætte regler om omfanget af lærlinge, som skal ansættes ved udførelse af bygge- og anlægsarbejder. Bemyndigelsen foreslås præciseret med en tilføjelse om, at dagbod eller engangsbod kan iværksættes ved manglende overholdelse af reglerne om ansættelse af*

*lærlinge. Ved udmøntning af denne tilføjelse til rammebestemmelsen vil det formentlig komme til udtryk ved, at forholdet håndteres i den tildelte kontrakt.*

Til § 2, nr. 2 (ophævelse af § 2, stk. 3, i udbudsloven):

**Nukissiorfiit** bemærker, at det ved ophævelsen af § 2, stk. 3 i udbudsloven bør anføres, at stk. 4 og 5 herefter bliver til stk. 3 og 4.

*Svar: Tages til efterretning. Bestemmelsen tilrettes.*